

УДК 17.022.1: 631.157:636.1

Копішинська О.П., к.ф.-м.н., доцент[©], Кучерук В.В., магістрант
Полтавська державна аграрна академія

УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ ПІДПРИЄМСТВА ЧЕРЕЗ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ КОНЯРСТВА

При написанні статті показано важливість розвитку галузі конярства в Україні, проаналізовано кількісний та зонний склад коней, перерозподіл поголів'я між приватними та державними підприємствами. Досліджено вплив комплексу маркетингових, управлінських та інших заходів по підвищенню ефективності та прибутковості конезаводів на формування їх позитивного іміджу. Разом з тим обґрунтовано, що прогрес заводських порід коней може бути досягнутий при використанні планомірної селекції, поліпшенні умов вирощування, тренінгу, належної кількості капіталовкладень, що можливе лише при створенні позитивного іміджу підприємств даної галузі.

Ключові слова: конярство, племінне поголів'я, кінні заводи, порода, конкурентоспроможність, прибуток, іподром, імідж підприємства.

Постановка проблеми. На тлі численних реформ тваринництво поміж інших галузей аграрного сектору економіки багато років має сталу тенденцію до спадання показників, а відтак потребує підтримки з боку держави, ефективних інвестицій, комплексних управлінських заходів. І якщо у молочному скотарстві та свинарстві ситуація доволі ясна, то галузь конярства залишається забутою, щоб не сказати занедбаною. Разом з тим, конярство не лише один з традиційних підрозділів тваринництва, але й об'єкт збереження біологічного розмаїття тварин, визначеного законодавством України [3].

Останніми роками структура ведення галузі за її основними напрямками зазнала різких змін. Спостерігається значне скорочення чисельності племінних, спортивних та робочих коней. За чисельністю поголів'я абсолютну більшість (90%) становлять коні робочо-користувального напрямку, 6% – племінного, 3,8% – спортивного і лише 0,2% – продуктивного. У племінних господарствах й надалі відчувається гостра потреба висококласних жеребців-плідників. Практично 90% вирощеного молодняку в племрепродукторах не проходять випробування на іподромах та не реєструються в Державній книзі племінних коней. Усе це призводить до того, що втрачаються цінні генотипи порід, знижуються працездатність тварин та рівень встановлення рекордів порівняно з європейськими і світовими стандартами. В умовах недостатнього фінансування припинили своє існування багато кінноспортивних шкіл і секцій. Це, в свою чергу, призводить до погіршення іміджу підприємств конярства. В умовах конкуренції кожна організація має імідж не залежно від того, хто над ним працює і чи працюють над ним взагалі. Якщо фірма не подбає про створення

[©] Копішинська О.П., Кучерук В.В., 2012

потрібного іміджу, споживачі можуть обійтися власною уявою і прийти до свого варіанту іміджу, що не завжди буде виграшним для підприємства. Втрата іміджевих позицій знижує конкурентоспроможність наших господарств на світовому ринку. Вихід із ситуації знаходиться в декількох площинах.

Аналіз останніх досліджень. Якщо роль позитивного іміджу будь-якого підприємства в його економічному становищі добре відома і висвітлювалась в багатьох публікаціях [2], то зворотний вплив ринкових відносин на імідж підприємства досліджений недостатньо. Аналіз основних чинників, що призводять до занепаду галузі, представлено в роботі [5]. В цілому ж сьогодні відчувається брак фахових публікацій, присвячених різноманітним проблемам конярства, висвітлення яких сприяло би покращенню ситуації та підйому цієї складної, багатовекторної галузі. В основному, теорія конярства базується на творах класиків: М. І. Вавілова, В. О. Ковалевського та ін., які довели, що коні – це класичний приклад еволюції роду тварин під дією змінних умов зовнішнього середовища і природнього відбору на протязі тисячоліть. Дослідження В. О. Ковалевського дали можливість зрозуміти причини вимирання багатьох філогенетичних розгалужень, довели доцільність змін у процесі еволюції з метою пристосування до умов існування.

Матеріалом для вивчення в даній статті були обрані дані досліджень галузі конярства в різних регіонах України, врахований весь кінний масив країни в динаміці, а також племінний склад всіх районованих порід.

Мета статті. Аналіз основних чинників, що впливають на розвиток галузі, визначення шляхів виходу з кризового стану, формування позитивного іміджу господарства задля ефективної, прибуткової діяльності, реалізації цілей господарюючого суб'єкта.

Виклад основного матеріалу. Конярство в Україні представлено такими напрямками: племінний, робочо-користувальний та спортивний. В Україні, за офіційними даними, розводять 18 порід коней (всього у світі нараховується близько 270). Найчисельнішими є коні української верхової породи, орловські російські рисаки, новоолександрійські ваговози, а також гуцульська порода (див. рис.1). Крім основних п'яти-шести порід, є ще менш чисельні, наприклад, арабська. Розводять в Україні також німецькі породи коней – вестфальську і тракененську.

Станом на 01.01.2010 р. в Україні налічувалось 443,4 тис. голів коней. Роботу в галузі конярства координують: корпорація “Конярство України” та асоціація “Укркіньпром”. Удосконалення племінних якостей, вирощування та випробування коней зосереджених в конезаводах та іподромах України проводить корпорація “Конярство України”. Асоціація “Укркіньпром” забезпечує господарства і населення України обозними і шкіряно-лимарними виробами, кінно-причепними знаряддями, засобами догляду за кіннями і постійно впроваджує у виробництво нові конкурентоспроможні зразки товарів, що формує довіру громадян, сприяє підвищенню престижу і, як наслідок, – формує позитивний імідж галузі [2].

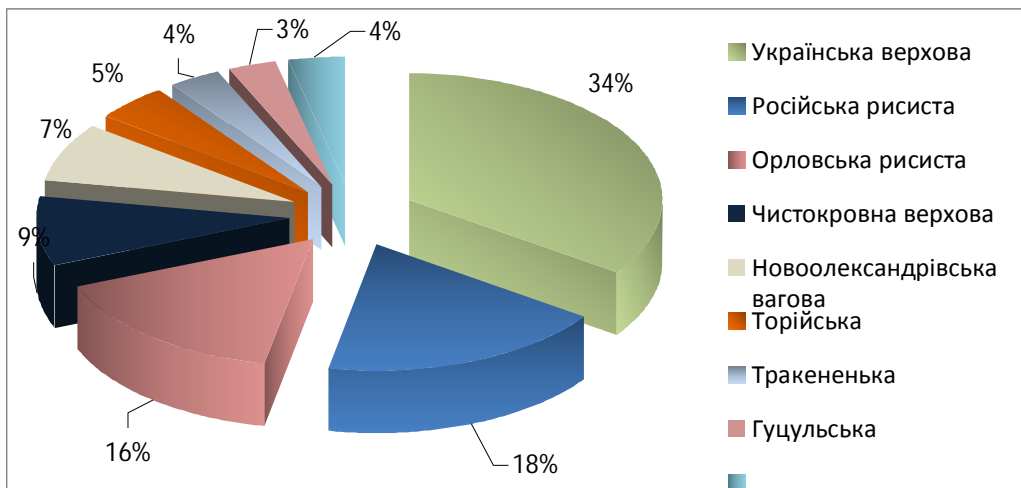

Рис.1. Питома вага кінських порід, районованих в Україні [5]

Головною проблемою зменшення кількості племінних коней є, передусім, недостатність матеріальної бази. Кінні заводи нині перебувають у двох формах власності: державній та приватній. Державні господарства дуже бідні в порівнянні з тим, що було 10-15 років тому. Немає надійного ринку збуту, що пов'язано з досить низькою якістю коней порівняно з європейськими.

З 1975 по 1985 роки в Україні діяв міжнародний аукціон з продажу коней української верхової породи. Господарства були зацікавлені в тому, щоб вирощувати хороших коней. Зараз жодних аукціонів не проводиться, і надії на їх появу мало. Все це відбувається через не конкурентоспроможність наших коней на ринку Європи, не говорячи уже про світовий ринок.

Приватне кіннозаводство нині розвивається за власними сценаріями, без встановлених єдиних норм та стандартів. Це призвело до того, що українська верхова порода коней у Дібрівському кінному заводі має свій зразок, у Олександрійському – інший, а у Дніпропетровську – це зовсім інший стандарт. В країнах Європи такого немає. Діє єдина комісія, яка на державному рівні наділена правом, здійснювати щорічний відбір коней для атестації. Україна перейшла на шлях стандартизації, проте єдності та ефективності, які необхідна в даній справі, досі немає.

Але інтерес пересічних українців до коней все-таки є, і він зумовлений різними причинами, одна з яких є суто історичною, спадковою, що передається з генами від покоління до покоління. Адже українці, як і інші народи, мали справу з кіньми, іноді навіть виживали за рахунок коней. Сьогодні технічна модернізація трохи відбила охоту від спілкування з кіньми. Це привело до того, що конярство здало позиції [1].

Показником розвитку конярства є стан іподромів, а також їх популярність у населення. В Україні часто спостерігається дуже низька чисельність відвідувачів іподромів, які розраховані на декілька тисяч місць. Для порівняння – приклад з досвіду інших країн: 2002 рік, на іподромі Хайм-Ін вирішується доля

Кубку Японії. На забіги коней прийшло подивитися 115 тисяч відвідувачів. Важко навіть уявити ці масштаби. Все це відбувається через популяризацію їх у своїх громадян, розроблення відповідних маркетингових та іміджевих стратегій.

У Франції за рахунок іподромів утримуються всі дотації на сільське господарство. У нас же іподромна справа на мертвому рівні. Французька фірма РМУ декілька разів відвідувала Україну з метою будівництва чи відновлення вже існуючого іподрому, проте безрезультатно. Якщо країна сама нездатна інвестувати в іподроми, чому не дозволити це зробити закордонному інвестору?! Чому би не використати зарубіжний досвід і не відкрити хоч один іподром належного рівня? Затрати повернуться країні податками, і у виграші буде не лише бюджет, а й українці [1].

Нині конярство в Україні переживає не найкращі часи: дається взнаки брак коштів. Проте, страшніше – це дефіцит любові та турботи до живого з боку людини. Ми ніби втрачаємо зв'язок із тим, що було притаманне українцям з незапам'ятних часів – свою прив'язаність до коней, закладену в генетичному коді. Здавалося б, козацьке захоплення мало перерости в український національний спорт, однак спортивне конярство так і залишилось прерогативою незначної матеріально забезпеченої верстви населення.

Головним напрямком розвитку галузі конярства повинно стати удосконалення племінної справи. Найбільше використовуються коні як робочі тварини в зоні Полісся, північної України – Житомирська, Чернігівська області. Чому? Тому що дорого коштує пальне. В особистому господарстві без коня не обійтися: і врожай перевезти, і землю обробити. В приватному утриманні перебуває нині близько 90% усіх коней, що є в Україні.

Далі – продуктивне конярство: для України воно є нетрадиційним, але у недалекому майбутньому ми будемо використовувати коней як джерело м'яса та молока. Не є новиною, що кобиляче молоко (кумис) використовується для годувування немовлят, бо воно за хімічним складом дуже близьке до людського. Також воно входить до складу дитячих молочних сумішей [4].

Передбачають, що потреба держави у фахівцях з конярства зростатиме. На початок цього року в Україні нараховувалося 475,6 тис. голів коней, тобто ця цифра почала збільшуватися, все через те, що близько 65 % – у приватному секторі і підприємцям вигідно створювати собі позитивний корпоративний імідж для того, щоб попит на коней зростав. Сьогодні в Україні 11 державних кінних заводів різного підпорядкування. Одним з них є Дібрівський кінний завод № 62, на якому знаходяться відомі всій Україні російські рисисті коні, які на іподромах завжди займають призові місця (кобили: Буря, Бугуляна, Символіка, Волошка; жеребці: Вінт та Барс, Лагерь, Вирш і т.д.). Своїх коней вони виставляють на Київському іподромі – 23 голови, Одеському іподромі – 16 голів, а також на Мирогощанському іподромі (Рівненська обл.) – 16 голів, і жодного представника немає на закордонних іподромах. Російська рисиста порода Українського «виробництва» може виступати на міжнародних іподромах. В одному з інтерв'ю провідний спеціаліст галузі конярства на Дібрівському кінному заводі Аркадій Степанович висловився: «Через брак коштів та через те, що ми не відомі на

зовнішніх ринках нам туди, поки що, дорога закрыта. В 2011 році ми перейшли в підпорядкування Державного підприємства “Конярство України” в надії покращити своє становище. Можливо, наші кіннотники України зможуть брати участь у міжнародних кінноспортивних змаганнях на конях рисистих та верхових порід, а потім – брати участь у міжнародних аукціонах та продажах племінних коней на міжнародному ринку...»

Висновки. Галузь конярства, особливо утримання спортивних коней, у більшості країн світу є привілейованою, елітною справою. Її стан є одним із показників розвитку країни. Тому, поки держава не забезпечить умов для стабільного розвитку вітчизняного конярства та тваринництва в цілому, господарства продовжуватимуть вживати, а не розвиватися. Достатньо було б дати початкову матеріальну базу для розвитку, а вже самі б господарства змогли б закупити племінних жеребців-плідників, скористатися послугами рекламних агентів задля покращення іміджу господарства. Завдяки таким внескам можна зберегти генофонд цінних порід, що, в свою чергу сприяло би посиленню конкурентності продукції та покращенню ринкових позицій українського конярства на світовій арені. Можливо, у подальшому це і буде відправною точкою для відродження галузі конярства в Україні.

Література

1. Гопка Б.М., М.П.Хоменко, П.М.Павленко. Конярство: Підручник. – К.:Вища освіта, 2004. – С.256.
2. Девис Филипп. “Создай себе имидж”. М.: Академия, 2002.– С.256
3. Загальнодержавна програма селекції у тваринництві на період до 2010 року// Закон України від 19.02.2004 р. – №1517 – IV.
4. Судай В.Д. Використання коней в умовах реформованого сільськогосподарського підприємства. – Вінниця. – 2001. – С. 98-174.
5. Ткачова І.В. Стратегія розвитку конярства в Україні.- Інтернет ресурс http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnau_tvpp/2011_160_1/11tiv.pdf

Summary

Kopishynska O.P., Kucheruk V.V.
Poltava State Agrarian Academy

IMAGE MANAGEMENT COMPANY THROUGH THE FORMATION OF DEVELOPMENT STRATEGY HORSE BREEDING

The article shows the importance of horse breeding industry in Ukraine, analyzed quantitative composition of horses, livestock redistribution between private and public enterprises. There was investigated the influence of complex marketing, administrative and other measures to increase efficiency and profitability of the stud to the formation of positive image. It was shown that progress factory breeds can be achieved by using a planned breeding, improving growing conditions, training, proper amount of capital that is only possible when creating a positive image of companies of this industry.

Рецензент – д.е.н., професор Шульський М.Г.